

aldrig, at Præsterne alene skulde passe dette Forhold. Man kunde heller ikke godt falde paa at give Præsterne alene Ret dertil, thi allerede fra den første kristne Menigheds Stiftelse blev Sagen ordnet saaledes, at Præsterne lagde den fra sig over til dygtige Mænd, som Menighederne skulde udnævne. Det er i Virkeligheden ganske besynderligt, at en endog gejstlig Kultusminister kan finde paa, at nu skal Præsten alene passe disse Ting. Straks efter Grundlovens Givelse, da saa mange Ting skulde ordnes ogsaa paa Sognekirkens Omraade, var man klar over, at her var netop et Forhold, som skulde ordnes og selvfølgelig ordnes ved Lov, derfor blev der indbragt Forslag til Lov om de frie Fattiggasser. Bestyrelsen for de frie Fattiggasser skulde vælges af Menighederne, Kassens Midler samledes jo i Kirkens Bøsser, Tavler, Blokke og fremkom ved andre Indtægter, som jeg ikke her nærmere skal gøre Rede for. Loven af 8. Marts 1856 henlagde disse Midler under den Bestyrelse, som ifølge Loven skulde oprettes, og selvfølgelig ikke i Præsternes Haand alene. Det var denne Bestyrelse, som Kultusminister Hall gjorde Forsøg paa at faa til at gaa over til sine saakaldte Menighedsraad, som han havde udgivet en interessant Afhandling om, men hvor Lovgivningsmagten ikke vilde være ham følgagtig.

I 1903 vedtoges, at disse Midler i Fremtiden skulde bestyres af Menighedsraadene, fordi blandt andet ogsaa de frie Fattiggasser i Aarenes Løb vare blevne en kommunal Foranstaltning mere, end man oprindelig havde tilsigtet. De frie Fattiggasser ere ophævede, der kan ikke være Tale om at gaa tilbage til denne Institution. Ganske vist have vi faaet Hjælpekasserne, men de ere ikke en Sogneinstitution, men en kommunal Institution. De omfatte Kommuner med baade et, to og tre Sogne, og det er helt og holdent en kommunal Indretning. Naar vi stod, som vi stod før Jul, var det eneste, der var at gøre, øjeblikkelig at fremsætte Lovforslag herom, thi i alle de foregaaende Aarhundreder have disse Sager været bestyrede ved Menighedens Medvirken og ingen Sinde alene ved Sognepræsten.

De to andre Sager skal jeg ikke opholde mig saa længe ved, navnlig paa Grund af det Hensyn, jeg har nævnt tidligere. Naar der imidlertid i Pressen er talt stærkt om, at der tidligere er udstedt Cirkulærer paa disse Omraader, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at disse Cirkulærer netop ere skabte og udstedte under Henvisning til den Lov, som fandtes om Menighedsraadene. Naar der er Tale om Cirkulæret af 1908 om selvejende Kirker, er det et Cirkulære, der udtrykkelig er bygget paa § 18 i Loven om Menighedsraadene, der ikke alene bestemmer, at Menighedsraadene ere forpligtede til at afgive Betænkning og raade i alle de kirkelige Anliggender, som Ministeren spørger om, men ogsaa siger, at Menighedsraadenes Betænkning bør navnlig indhentes i alle Tilfælde, hvor der foreligger Spørgsmaal af væsentlig Interesse eller blivende Betydning for Menighedsraads-kredsen. Dette Spørgsmaal angaaende selvejende Kirker er selvfølgelig af blivende Betydning for Menighedsraads-kredsen. Derom kan der neppe strides, ligesom der ogsaa kan være Tale om andre Tilfælde som Udvidelse af Kirker, Opførelse af nye Kirker o. s. v. Vi ere altsaa her inde paa et Omraade, som Lovgivningsmagten uden videre har taget Bestemmelse om, og hvor Ministeren med sit Cirkulære gaar Lovgivningsmagtens Ærinde. Det er noget ganske andet end at gaa med sine Cirkulærer imod Lovgivningsmagtens Afgørelser. Og naar der er henvist til Cirkulærer forud for Menighedsraadsloven ogsaa om selvejende Kirker, skal jeg bemærke, at det er Cirkulærer, der ikke have noget generelt Indhold, men som handle om de enkelte Tilfælde, hvor Kirken er skabt ved Bevilling paa Finansloven, og som ere udstedte, inden denne Del af Administrations-sagerne dragen ind under Lovgivningsmagtens Virksomhedsomraade. Nu har det været under Lovgivningsmagtens Omraade, og det er Ministeriets Pligt at skabe nye Love i Stedet for at give sig til at klare det hele paa egen Haand. Selv om der kan skaffes Attest fra enkelte Aviser for, at det er klaret meget bedre, end Lovgivningsmagten kunde gøre det, er det alligevel ikke, som det burde være. Og naar der henvises til Cirkulæret af 6.